МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ

МАУП

ПРОБЛЕМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ УКРАЇНИ

Випуск 5

Матеріали
Звітної науково-практичної конференції науковців МАУП
“Соціальна практика та теоретико-методологічні
засади модернізації України
(політичні, юридичні, економічні та психологічні проблеми)”
м. Київ, МАУП, 30 листопада 2017 р.

Київ
ДП “Видавничий дім “Персонал”
2017

ББК 63.3(4УКР)я43
С76

Схвалено Вченою радою Міжрегіональної Академії управління персоналом (протокол № 12 від 25.10.17)

Редакційна колегія:
М. Н. Курко (голова), д-р юрид. наук, проф.;
М. Ф. Головатий (заступник голови), д-р політ. наук, проф.;
А. А. Ігнатченко (відповідальний редактор), канд. техн. наук;
І. П. Бідзюра, д-р політ. наук, проф.;
В. М. Воронін, д-р іст. наук;
В. І. Литвиненко, д-р юрид. наук, проф.;
Є. О. Романенко, д-р наук з держ. упр., проф.;
О. Л. Фещенко, канд. екон. наук, доц.;
Л. В. Янюк (виконавчий редактор).

Матеріали подано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст та орфографію матеріалів несуть автори.

Проблеми модернізації України : [зб. наук. пр.] / МАУП. — К.: ДП "Видавничий дім "Персонал", 2008 —

С76 Вип. 5: Матеріали звітн. наук.-практ. конф. "Соціальна практика та теоретико-методологічні засади модернізації України (політичні, юридичні, економічні та психологічні проблеми)", 30 листопада 2017 р. / редкол. : М. Н. Курко (голова) [та ін.]. — 2017. — 352 с. : іл. — Бібліогр. у кінці ст.

У пропонованому збірнику подано тези доповідей учасників науково-практичних форумів МАУП, що відбувались у контексті загальноакадемічної Науково-практичної конференції "Соціальна практика та теоретико-методологічні засади модернізації України (політичні, юридичні, економічні та психологічні проблеми)" з проблематики широкого кола аспектів процесу системної модернізації України.

Для науковців, громадсько-політичних діячів, студентів, а також усіх, хто цікавиться розвитком Української держави і світовим досвідом проведення модернізаційних процесів.

ББК 63.3(4УКР)я43

© Міжрегіональна Академія управління персоналом (МАУП), 2017
© ДП "Видавничий дім "Персонал", 2017

Грутман Л. О.
Правова охорона знаків для товарів і послуг (торгівельних марок) в Україні *186*

Міхатуліна О. М.
Господарсько-правова відповідальність та адміністративно-господарські санкції до суб'єктів господарювання *189*

Невесенко Т. С.
Форми та методи, а також правовий режим валютного контролю в Україні — покращення фінансової політики *192*

Шашкова-Журавель І. О.
Розвиток універсальної міжнародно-правової системи захисту трудових прав моряків *196*

Медвідь Ф. М., Медвідь А. М., Чорний Е. В.
Правова доктрина як джерело (форма) права *199*

Козоріз В. С.
Правове регулювання іпотеки в господарській діяльності банків в Україні *202*

Мельниченко Я. Б.
Ціннісні основи права: сучасне прочитання *205*

Петенко А. М.
Державне регулювання зовнішньоекономічної діяльності *208*

Гуменюк І. В.
Форми господарсько-правової відповідальності *211*

Мойсеєнко Д. М.
Державне регулювання науково-технічної діяльності в Україні *214*

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ МЕНЕДЖМЕНТУ, ЕКОНОМІКИ ТА ФІНАНСІВ

ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ "Проблеми і перспективи соціально-економічного розвитку України в умовах європейської інтеграції"

Бойченко Е. Б., Васильчук Н. О.
Трудова мобільність як домінанта впливу на економічну систему *217*

Васильчук Н. О., Бойченко Е. Б.
Ретроспективний аспект формування жіночої зайнятості в Україні *221*

Буковинська М. П.
Формування соціальних технологій корпорацій *225*

Сафонова В. Є.
Нові форми взаємодії освіти і бізнесу в контексті європейської інтеграції *227*

Романова Л. В., Борзак К. В.
Удосконалення маркетингової товарної політики промислового підприємства на ринку електротехнічної продукції *230*

Романова Л. В., Пастух К. О.
Вдосконалення маркетингової стратегії підприємства на ринку металопластикових вікон *234*

О. М. МІХАТУЛІНА
д-р філос. в галузі права, ННІП МАУП

ГОСПОДАРСЬКО-ПРАВОВА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ТА АДМІНІСТРАТИВНО-ГОСПОДАРСЬКІ САНКЦІЇ ДО СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ

Відповідальність у господарському праві — це комплексний правовий інститут, який має свій особливий предмет регулювання — господарські правопорушення.

Господарське правопорушення — це протиправна дія або бездіяльність суб'єкта господарських відносин, яка не відповідає вимогам норм господарського права, не узгоджується з юридичними обов'язками зазначеного суб'єкта, порушує суб'єктивні права іншого учасника відносин або третіх осіб. Господарські правопорушення можна класифікувати за видами і систематизувати в окремі групи за певними критеріями.

Так, залежно від юридичної підстави (тобто які юридичні норми порушені) розрізняються договірні та позадоговірні правопорушення. В свою чергу договірні правопорушення поділяються;

1) правопорушення на стадії ВИНИКНЕННЯ договорів:
   - порушення строків укладання договорів;
   - процедури врегулювання розбіжностей, що виникають при їх укладанні;
   - укладання договорів, що суперечать вимогам закону, цілям діяльності юридичної особи, або укладання договору з метою, що суперечить інтересам держави і суспільства (статті 48, 49 і 50 ЦК);
   - порушення строків виконання договірних та інших господарських зобов'язань щодо поставки продукції та товарів (найпоширеніші в господарській практиці), перевезення вантажів, виконання робіт та ін.;
   - прострочення виконання зобов'язання загалом тягне за собою сплату боржником визначеної законом чи договором неустойки, штрафу, нені (статті 179, 213–215 і 356 ЦК);
   - порушення господарських зобов'язань щодо якості поставленої продукції (товарів), виконаних робіт, наданих послуг;
   - порушення державної дисципліни цін, пов'язані з виконанням договорів. Закон України "Про ціни і ціноутворення" передбачає, що у разі порушення підприємством ціни (при реалізації за договором продукції) надлишкове одержана сума підлягає вилученню в дохід відповідного бюджету;
   - порушення у сфері кредитних та розрахункових відносин, пов'язані з виконанням господарських договорів;

2) порушення господарських зобов'язань щодо перевезень вантажів:
   - зобов'язань з планів перевезень (неподаних перевізних засобів, пред'явлення вантажів до перевезення);
   - простій транспортних засобів під навантаженням і розвантаженням понад встановлені терміни;

- втрата, нестача, пошкодження вантажу;
- прострочення доставки вантажу тощо.

Господарсько-правовій відповідальності властиві особливі ознаки.

У функціональному відношенні господарсько-правова відповідальність покликана стимулювати належне виконання господарських та інших зобов'язань [2].

Отже, її головною метою є забезпечення правопорядку у сфері економіки (в господарських відносинах).

Функції господарсько-правової відповідальності визначаються як сукупність дій щодо застосування до правопорушника у сфері господарювання передбачених законом чи договором санкцій, а також правових наслідків такого застосування. Види і зміст функцій господарсько-правової відповідальності в теорії господарського права визначаються по-різному. Узагальнено є підстави виділити п'ять основних функцій.

Стимулююча функція. Господарсько-правова відповідальність, яка полягає у застосуванні до правопорушника економічних (майнових) санкцій, передбачає спонукання (стимулювання) його і до припинення правопорушення, і до реального виконання зобов'язання. Стимулююча функція властива, практично всім видам санкцій, передбачених або санкціонованих нормами господарського права. Вона має на меті, а насамперед, задовольнити економічний інтерес.

Суб'єкти господарської діяльності повинні здійснювати її за правилами, встановленими законодавчими актами. Якщо ці правила порушуються, до суб'єктів господарювання, як визначає коментована стаття, можуть бути застосовані уповноваженими органами державної влади або органами місцевого самоврядування адміністративно-господарські санкції, тобто заходи організаційно-правового чи майнового характеру, спрямовані на припинення правопорушення та ліквідацію його наслідків [6].

Адміністративно-господарські санкції відрізняються від інших санкцій, що застосовуються до суб'єктів господарювання, наявністю у цих відносинах особливого суб'єкта — такого, в якому, за виразом фахівців, уособлюється так звана публічна адміністрація — у вигляді або державних органів виконавчої влади, або виконавчих органів місцевого самоврядування.

Органи державної влади та органи місцевого самоврядування відповідно до своїх повноважень та у порядку, встановленому законом, можуть застосовувати до суб'єктів господарювання такі адміністративно-господарські санкції: вилучення прибутку (доходу); адміністративно-господарський штраф; стягнення зборів (обов'язкових платежів); зупинення операцій за рахунками суб'єктів господарювання; застосування антидемпінгових заходів; припинення експортно-імпортних операцій; застосування індивідуального режиму ліцензування; зупинення дії ліцензії (патенту) на здійснення суб'єктом господарювання певних видів господарської діяльності; анулювання ліцензії (патенту) на здійснення суб'єктом господарювання окремих видів господарської діяльності; обмеження або зупинення діяльності суб'єкта господарювання; скасування державної реєстрації та ліквідація суб'єкта господарювання; інші адміністративно-господарські санкції [5, с. 136].

Джерела

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. — 1996. — № 30. — С. 5–17.
2. Цивільний Кодекс України. — Харків: Одіссей, 2015. — 856 с.
3. Господарський кодекс України. — Харків: Одіссей, 2015. — 824 с.

4. Господарсько-процесуальний кодекс України з постатейними матеріалами. — К.: Юстиція, 2015. — 544 с.
5. Щербина В. С. Господарське право : підручник / В. С. Щербина. — 4-те вид., перероб. і допов. — К.: Юрінком Інтер, 2012. — 640 с.
6. Науково-практичний коментар до господарського кодексу України / за заг. ред. Л. Г. Знаменського, В. С. Щербини. — К.: Юрінком Інтер, 2014. — 440 с.